

ارزیابی سطح عملکرد لرزه‌ای قاب خمشی بتن آرمه با شکل‌پذیری متوسط مطابق استاندارد ۲۸۰۰ ایران، UBC 1997 و IBC 2003

آرش رحیمی^{۱*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی عمران - سازه، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران - ایران ، a.rahimi@usc.ac.ir

چکیده

ضوابط، دستورالعمل‌ها و معیارهای فنی طراحی لرزه‌ای ساختمان‌ها، برای کاهش خطرپذیری در برابر زلزله، ضمن رعایت اصول ایمنی و اقتصادی برای جذب و استهلاک انرژی، بهبود سطح عملکرد ساختمان‌ها بر اساس میزان اهمیت و کاهش خسارت‌های سازه‌ای و غیر سازه‌ای، به‌طور مستمر تغییر و تکامل می‌یابند. در این مقاله به ارزیابی تأثیر پارامترهای مؤثر در تعیین نیروی جانبی حاصل از زلزله از جمله لرزه‌خیزی منطقه، ضریب بازتاب، ضریب رفتار و ضریب اهمیت ساختمان بر سطح عملکرد لرزه‌ای یک سازه بتن‌آرمه با سیستم مقاوم در برابر بار جانبی قاب خمشی با شکل‌پذیری متوسط با استفاده از روش تحلیل استاتیکی غیرخطی در نرم‌افزار تحلیل و طراحی SAP 2000 مطابق ویرایش‌های دوم، سوم و چهارم استاندارد ۲۸۰۰ و آیین‌نامه‌های UBC 1997 و IBC 2003 پرداخته شده است. همچنین جهت مطالعه تأثیر ارتفاع، ساختمان‌ها با تعداد طبقات سه، پنج، هفت و ۹ مورد مقایسه و بررسی قرار گرفته‌اند. نتایج مقایسه و بررسی‌های انجام‌شده در آیین‌نامه‌های مختلف به‌صورت جدول و نمودار آورده شده است.

واژه‌های کلیدی: استاندارد ۲۸۰۰، UBC 1997، IBC 2003، قاب خمشی بتن‌آرمه، پوش‌آور، لنگر واژگونی

۱- مقدمه

در طی ۵۰ سال گذشته، تحقیقات زیادی در زمینه‌ی مهندسی زلزله صورت پذیرفته و منشأ تحولاتی بنیادی در آیین‌نامه‌های کشور و موجب ارتقای دانش مهندسیین شده است. ضوابط و معیارهای طراحی ساختمان‌ها در برابر زلزله به مرور زمان و با افزایش اندوخته‌های علمی و تجربی، خصوصاً با بررسی عملکرد ساختمان‌ها پس از زلزله‌های شدید، دستخوش تغییراتی در راستای نزدیک‌تر شدن روش‌های مدل‌سازی به رفتار واقعی ساختمان‌ها شده است [۷]. روش‌ها و ضوابط خطی گذشته موجود در آیین‌نامه‌ها نمی‌توانند ملاک مناسبی برای بیان رفتار واقعی سازه باشند؛ زیرا تقریباً همه سازه‌های طراحی‌شده معمول در زلزله‌های بزرگ از خود رفتار غیرخطی نشان می‌دهند. از طرفی پایداری و رفتار مناسب لرزه‌ای فقط تابع مقاومت سازه نیست و سازه باید علاوه بر مقاومت، در برابر نیروی مشخصی، توانایی انجام جابه‌جایی به مقدار تعیین‌شده‌ای را داشته باشد [۱۱ و ۱۲]. بررسی‌های انجام‌شده بر روی اثرات زمین‌لرزه نشان می‌دهد که سازه‌هایی که با آیین‌نامه‌های متداول طراحی شده‌اند، از لحاظ تأمین امنیت و سلامت جانی عملکرد خوبی دارند ولی فاقد مکانیزم لازم جهت کنترل ساختمان در سطوح عملکرد متفاوت می‌باشند [۱۲].

با رعایت قوانین و ضوابط آیین‌نامه‌های طراحی ساختمان‌ها در برابر امواج ناشی از زمین‌لرزه انتظار می‌رود؛ ساختمان‌های با درجه اهمیت خیلی زیاد در اثر زلزله طرح، تغییر مقاومت و سختی در اجزای سازه‌ای و غیر سازه‌ای نداشته و قابلیت خدمت-رسانی خود را حفظ کنند. ساختمان‌های با درجه اهمیت زیاد در اثر زلزله طرح، آسیب عمده‌ای ندیده و در زمان کوتاهی قابل مرمت باشند و ساختمان‌های با درجه اهمیت کمتر با در نظر گرفتن ملاحظات اقتصادی و اجتماعی ضمن کاهش تلفات جانی، خسارت‌های سازه‌ای و غیر سازه‌ای آن‌ها به حداقل قابل قبولی برسد [۳].

در زلزله ۷/۱ ریشتری لوماپریتا^۱ در سال ۱۹۸۹ و زلزله ۶/۷ ریشتری نورتریج^۲ در سال ۱۹۹۴، ساختمان‌هایی که بر اساس استانداردهای جدید طراحی شده بودند تلفات جانی ناچیزی داشتند ولی زیان‌های اقتصادی زیادی به وجود آمده بود. این امر سبب تشکیل مجموعه آیین‌نامه‌هایی مبتنی بر طراحی بر اساس عملکرد، نظیر دستورالعمل‌های SEAOC^۳، ATC40^۴ و FEMA-274^۵ شد [۱۲].

مقایسه‌ی عملکرد لرزه‌ای ساختمان‌ها و پیش‌بینی پاسخ‌های واقعی سازه در هنگام زلزله مورد توجه محققان بوده است. در سال ۱۳۸۷ عملکرد ساختمان‌های کوتاه با سیستم قاب خمشی فولادی بیان گردیده است [۹]. در سال ۱۳۸۸ مقایسه عملکرد سازه قاب خمشی ویژه با سازه قاب خمشی معمولی فولادی طراحی شده با ویرایش سوم استاندارد ۲۸۰۰ مورد بررسی قرار گرفته است [۶]. محمودی و قبادی در سال ۱۳۹۰ به بررسی سطح عملکرد لرزه‌ای دو سازه با تعداد طبقات پنج و هفت با سیستم مقاوم در برابر نیروی جانبی قاب خمشی با دیوار برشی ویژه و کاربری بیمارستان پرداختند [۱۰]. نحوه‌ی تشکیل مفاصل پلاستیک، شاخص پایداری و لنگر واژگونی سازه‌های بتنی با سیستم مقاوم جانبی قاب خمشی ویژه مطابق ویرایش سوم و پیش‌نویس ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ توسط نیکخو و منتظری در سال ۱۳۹۳ انجام گرفت [۱۲]. همچنین در سال ۱۳۹۴ بررسی سطح عملکرد مفاصل سازه‌های فولادی با سیستم قاب خمشی بیان گردیده است [۴]. به‌منظور بررسی آیین‌نامه ۲۸۰۰ با مراجع بین‌المللی، شیوه‌ی محاسبه ضریب بازتاب، ضریب رفتار و زمان تناوب اصلی ساختمان و همچنین نحوه انطباق شتاب مبنای طرح، طبقه‌بندی نوع زمین و ضریب اهمیت ساختمان توسط رحیمی و محمودیان مورد بررسی قرار گرفته و در مقاله [۸] به چاپ رسیده است.

در این پژوهش یک سازه بتنی با تعداد طبقات سه، پنج، هفت و ۹ با کاربری‌های متفاوت برای انواع ساختگاه و خطرهای نسبی متفاوت در نرم‌افزار تحلیل و طراحی ETABS مدل‌سازی شده تا بتوان تأثیر مقدار شتاب مبنای طرح، ضریب بازتاب و ضریب اهمیت در عملکرد ساختمان‌های طراحی شده مطابق استاندارد ۲۸۰۰ ایران و ویرایش‌های دوم، سوم و چهارم، آیین‌نامه UBC 1997 و آیین‌نامه IBC 2003 را مورد بررسی قرار داد. سپس به‌منظور بررسی سطح عملکرد لرزه‌ای ساختمان‌ها از هر نمونه یک قاب در نرم‌افزار SAP 2000 به‌صورت غیرخطی مدل می‌شود. نتایج مدل‌سازی با توجه به ضوابط ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰، آیین‌نامه UBC 1997 و آیین‌نامه IBC 2003 استخراج و با دستورالعمل بهسازی لرزه‌ای (نشریه شماره ۳۶۰) و دستورالعمل FEMA-356 مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۲- مفاهیم تحلیل غیرخطی

۲-۱- تعیین الگوی بار جانبی

در تحلیل استاتیکی غیرخطی، ابتدا بارهای ثقلی به سازه اعمال می‌گردد، سپس بارهای جانبی به مجموعه بارها افزوده می‌شود. حد بالا و پایین اثرات بارهای ثقلی، Q_G ، توسط روابط (۱) و (۲) تعیین می‌شود [۵]:

$$Q_G = 1.1(Q_D + Q_L) \quad (1)$$

$$Q_G = 0.9Q_D \quad (2)$$

همچنین برای ارزیابی سازه، حداقل دو الگوی بار جانبی باید به سازه اعمال شود. توزیع نوع اول، متناسب با توزیع نیروها در طبقات در مود اول (توزیع مودی) و توزیع نوع دوم متناسب با وزن طبقات (توزیع یکنواخت)، می‌باشد.

¹ Loma Prieta

² Northridge

³ Structural Engineers Association of California

⁴ Applied Technology Council

⁵ Federal Emergency Management Agency

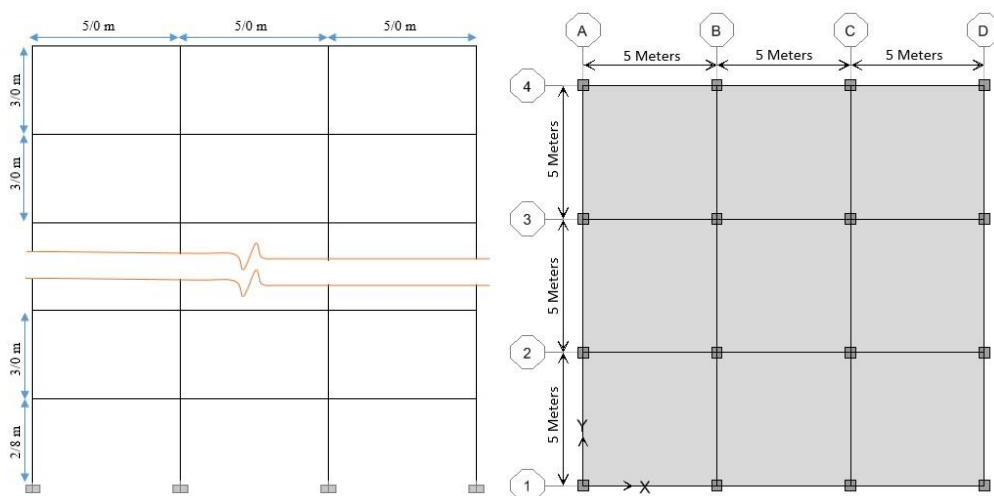
۲-۲- تعیین تغییر مکان هدف

تعیین تغییر مکان هدف از روش ضریب جابه‌جایی مطابق دستورالعمل بهسازی و FEMA-356، مطابق رابطه (۳) بدست می‌آید [۷ و ۱۵]:

$$\delta_i = C_0 C_1 C_2 C_3 S_a \frac{T_e}{4\pi^2} g \quad (3)$$

۳- معرفی مدل‌های مورد مطالعه

در این پژوهش جهت بررسی سطح عملکرد لرزه‌ای ساختمان‌های طراحی شده مطابق استاندارد ۲۸۰۰، آیین‌نامه UBC-1997 و آیین‌نامه IBC 2003 چهار ساختمان با سیستم مقاوم در برابر نیروی جانبی در دو جهت قاب خمشی بتن‌آرمه متوسط با تعداد طبقات سه، پنج، هفت و ۹ طبقه که ارتفاع طبقه اول ۲/۸ متر و سایر طبقات سه متر است، در نظر گرفته شده است. همچنین مطابق شکل (۱) قاب‌ها در هر سمت سه دهانه با عرض پنج متر داشته و فرض شده است که سازه‌ی موردنظر در سه پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد، زیاد و متوسط در چهار نوع ساختمانی قرار گرفته‌اند. همچنین ساختمان‌ها با اهمیت خیلی زیاد و زیاد در نظر گرفته شده تا بتوان تأثیر مقدار شتاب مبنای طرح، ضریب بازتاب و ضریب اهمیت در سطح عملکرد لرزه‌ای عملکرد ساختمان‌های طراحی شده مطابق استاندارد ۲۸۰۰ ایران، آیین‌نامه UBC 1997 و آیین‌نامه IBC 2003 را مورد بررسی قرار داد.

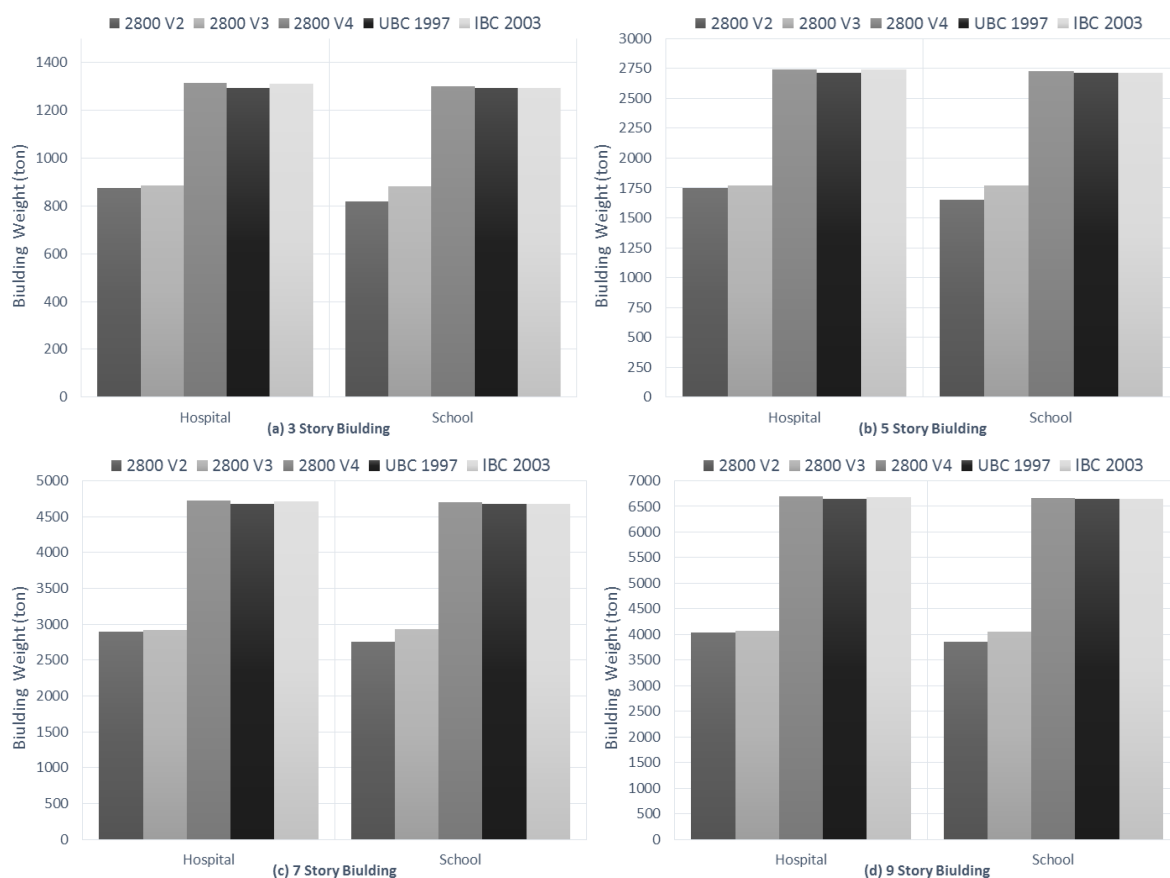
شکل ۱: پلان و نمای سازه مورد مطالعه

۴. نتایج تحلیل و طراحی

یکی از اهداف این مطالعه، بررسی تغییرات صورت گرفته در مقادیر وزن لرزه‌ای ساختمان، لنگر واژگونی، شاخص پایداری، تغییر مکان هدف، وضعیت مفاصل و معیارهای پذیرش، تعداد کل مفاصل و نمودار پوش آور سازه‌های طراحی شده مطابق استاندارد ۲۸۰۰ ایران، UBC 1997 و IBC 2003 می‌باشد. نتایج تحلیل و طراحی برای سازه‌های با اهمیت خیلی زیاد و زیاد در پهنه‌های با خطر نسبی خیلی زیاد و زیاد، برای خاک‌های نوع یک، دو، سه و چهار آورده شده است.

۴-۱- وزن لرزه‌ای ساختمان

مقادیر وزن لرزه‌ای ساختمان‌های با اهمیت خیلی زیاد و زیاد (کاربری بیمارستان و مدرسه) برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه در شکل (۲) آورده شده است:

شکل ۲: مقادیر وزن لرزه‌ای سازه‌های با اهمیت خیلی زیاد و زیاد در آیین‌نامه‌های ۲۸۰۰ ایران، IBC 2003 و UBC 1997 برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه

همان‌طور که از شکل (۲) ملاحظه می‌شود، وزن لرزه‌ای در تمامی ساختمان‌های طراحی‌شده مطابق ویرایش سوم استاندارد ۲۸۰۰ به دلیل افزایش ضریب زلزله و در نتیجه افزایش برش پایه که موجب افزایش درصد آرماتور به کاررفته در تیرها می‌باشد افزایش و این مقدار در ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ نیز به دلیل افزایش ضریب زلزله و حداقل بار زنده گسترده یکنواخت وارد بر طبقات نسبت به ویرایش دوم و سوم افزایش را نشان می‌دهد. همچنین مقادیر وزن لرزه‌ای تمامی ساختمان‌های طراحی‌شده بر اساس ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ نسبت به آیین‌نامه UBC 1997 و آیین‌نامه IBC 2003 افزایش را نشان می‌دهد. مقادیر وزن لرزه‌ای در تمامی ساختمان‌های طراحی‌شده بر اساس آیین‌نامه IBC 2003 نسبت به آیین‌نامه UBC 1997 افزایش یافته است.

۲-۴- لنگر واژگونی

مقادیر لنگر واژگونی طبقات برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه با اهمیت خیلی زیاد، کاربری بیمارستان، در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد، شهر تهران، برای خاک‌های نوع یک، دو، سه و چهار در جدول (۱)، برای سازه‌های با اهمیت زیاد، کاربری مدرسه، در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد، شهر تهران، برای خاک‌های نوع دو و سه در جدول (۲) و برای سازه‌های با اهمیت خیلی زیاد، کاربری بیمارستان، در پهنه با خطر نسبی زیاد، شهر شیراز، برای خاک‌های نوع دو و سه در جدول (۳) آورده شده است:

جدول ۱: مقادیر لنگر و ازگونی سازه‌های با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه‌های (I)، (II)، (III) و (IV) در آیین‌نامه‌های ۲۸۰۰ ایران، UBC 1997 و IBC 2003 برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه

خاک نوع ۱															تعداد طبقات
2800 V2			2800 V3			2800 V4			UBC 1997			IBC 2003			
لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	
۷۱/۹	۶۶۷/۷	۹/۲۸	۹۷/۷	۶۷۸	۶/۹۳	۱۹۹/۶	۱۰۰/۴	۵/۰۳	۱۹۹/۹	۹۹۰	۴/۹۵	۲۹۶/۷	۱۰۰/۲/۸	۳/۳۷	
۱۷۶/۴	۱۳۳۷/۹	۷/۵۸	۲۳۸/۲	۱۳۵۱/۶	۵/۶۷	۵۱۰/۸	۲۰۹۸	۴/۱	۵۷۷/۴	۲۰۷۶/۸	۳/۵۹	۹۸۲/۷	۲۰۹۵/۹	۲/۱۳	
۲۴۷/۸	۲۲۱۶/۵	۸/۹۴	۴۰۰/۴	۲۲۳۳/۷	۵/۵۷	۸۱۷/۷	۳۶۰۹	۴/۴۱	۱۰۸۱	۳۵۸۰/۵	۳/۳۱	۲۰۹۰/۴	۳۶۰۵/۹	۱/۷۲	
۵۴۵/۲	۳۰۹۳/۹	۵/۶۷	۷۳۳/۱	۳۱۱۴/۵	۴/۲۵	۱۲۴۳	۵۱۱۷	۴/۱۱	۱۶۱۸	۵۰۸۱/۷	۳/۱۴	۳۰۳۵/۳	۵۱۱۳/۵	۱/۶۸	

خاک نوع ۲															تعداد طبقات
ویرایش دوم ۲۸۰۰			ویرایش سوم ۲۸۰۰			ویرایش چهارم ۲۸۰۰			UBC 1997			IBC 2003			
لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	
۷۷/۵	۶۶۷/۷	۸/۶	۱۰۵/۲	۶۷۸	۶/۴۴	۲۱۹	۱۰۰/۴	۴/۵۸	۱۹۹/۹	۹۹۰	۴/۹۵	۲۹۶/۷	۱۰۰/۲/۸	۳/۳۷	
۲۰۴/۵	۱۳۳۷/۹	۶/۵۴	۲۷۶/۵	۱۳۵۱/۶	۴/۸۹	۶۲۶/۹	۲۰۹۸	۳/۳۵	۶۶۳/۵	۲۰۷۶/۸	۳/۱۳	۹۸۲/۷	۲۰۹۵/۹	۲/۱۳	
۲۸۷/۴	۲۲۱۶/۵	۷/۷۱	۴۶۴/۴	۲۲۳۳/۷	۴/۸	۱۰۰۶/۶	۳۶۰۹	۳/۵۸	۱۵۱۳/۷	۳۵۸۰/۵	۲/۳۶	۲۳۵۵/۴	۳۶۰۵/۹	۱/۵۳	
۶۳۲/۷	۳۰۹۳/۹	۴/۸۹	۸۵۰/۴	۳۱۱۴/۵	۳/۶۶	۱۵۳۲/۴	۵۱۱۷	۳/۳۴	۲۲۶۵/۴	۵۰۸۱/۷	۲/۲۴	۳۹۲۳/۵	۵۱۱۳/۵	۱/۳۰۳	

خاک نوع ۳															تعداد طبقات
ویرایش دوم ۲۸۰۰			ویرایش سوم ۲۸۰۰			ویرایش چهارم ۲۸۰۰			UBC 1997			IBC 2003			
لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	
۷۷/۵	۶۶۷/۷	۸/۶	۱۱۵/۸	۶۷۸	۵/۸۵	۲۴۰/۹	۱۰۰/۴	۴/۱۶	۲۱۹/۹	۹۹۰	۴/۵	۲۹۶/۷	۱۰۰/۲/۸	۳/۳۷	
۲۴۶/۴	۱۳۳۷/۹	۵/۴۳	۳۱۳/۷	۱۳۵۱/۶	۴/۳	۸۰۱/۶	۲۰۹۸	۲/۶۲	۷۲۹/۸	۲۰۷۶/۸	۲/۸۵	۹۸۰/۶	۲۰۹۵/۹	۲/۱۴	
۳۶۰	۲۲۱۶/۵	۶/۱۵	۶۳۹/۵	۲۲۳۳/۷	۳/۴۹	۱۴۹۷/۸	۳۶۰۹	۲/۴۱	۱۷۲۹/۶	۳۵۸۰/۵	۲/۰۷	۲۳۵۵/۴	۳۶۰۵/۹	۱/۵۳	
۷۹۲	۳۰۹۳/۹	۳/۹	۱۱۷۱	۳۱۱۴/۵	۲/۶۶	۲۲۹۱	۵۱۱۷	۲/۲۳	۲۵۸۸/۵	۵۰۸۱/۷	۱/۹۶	۴۲۹۷/۱	۵۱۱۳/۵	۱/۱۹	

خاک نوع ۴															تعداد طبقات
ویرایش دوم ۲۸۰۰			ویرایش سوم ۲۸۰۰			ویرایش چهارم ۲۸۰۰			UBC 1997			IBC 2003			
لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	
۷۷/۵	۶۶۷/۷	۸/۶	۱۱۵/۸	۶۷۸	۵/۸۵	۲۴۰/۹	۱۰۰/۴	۴/۱۶	۱۷۹/۹	۹۹۰	۵/۵	۲۶۷	۱۰۰/۲/۸	۳/۷۵	
۲۴۸/۶	۱۳۳۷/۹	۵/۳۸	۳۱۳/۷	۱۳۵۱/۶	۴/۳	۸۰۱/۶	۲۰۹۸	۲/۶۲	۵۹۶/۹	۲۰۷۶/۸	۳/۴۸	۸۸۲/۳	۲۰۹۵/۹	۲/۳۷	
۴۱۰/۳	۲۲۱۶/۵	۵/۴	۷۲۹/۳	۲۲۳۳/۷	۳/۰۶	۱۹۴۶/۳	۳۶۰۹	۱/۸۵	۱۴۴۳/۱	۳۵۸۰/۵	۲/۴۸	۲۱۱۹/۴	۳۶۰۵/۹	۱/۷	
۱۰۰/۴	۳۰۹۳/۹	۳/۰۸	۱۴۸۴	۳۱۱۴/۵	۲/۰۹	۳۰۹۷/۴	۵۱۱۷	۱/۶۵	۲۶۱۱/۵	۵۰۸۱/۷	۱/۹۵	۳۸۶۶/۶	۵۱۱۳/۵	۱/۳۲	

جدول ۲: مقادیر لنگر و ازگونی سازه‌های با اهمیت زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه‌های (II) و (III) در آیین‌نامه‌های ۲۸۰۰ ایران، UBC 1997 و IBC 2003 برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه

خاک نوع ۲															تعداد طبقات
ویرایش دوم ۲۸۰۰			ویرایش سوم ۲۸۰۰			ویرایش چهارم ۲۸۰۰			IBC 1997			IBC 2003			
لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	
۷۳/۳	۶۲۴/۷	۸/۵۲	۸۸/۸	۶۷۴/۶	۷/۵۹	۱۹۵/۸	۹۹۵/۶	۵/۳۵	۱۵۹/۹	۹۹۰	۶/۱۹	۲۴۳/۶	۹۸۹/۸	۴/۰۶	
۱۹۳/۳	۱۲۶۲/۱	۶/۵۳	۳۳۵/۹	۱۳۵۵	۵/۷۴	۵۳۵/۷	۲۰۸۶	۳/۸۹	۵۳۰/۷	۲۰۷۶/۸	۳/۹۱	۸۰۸/۴	۲۰۷۶/۲	۲/۵۷	
۲۷۳/۶	۲۱۰۸/۱	۷/۷	۳۹۷/۹	۲۲۴۴	۵/۶۴	۱۰۳۴/۶	۳۵۹۳/۵	۳/۴۷	۱۲۱۰/۹	۳۵۸۰/۵	۲/۹۶	۱۹۴۶/۸	۳۵۷۹/۷	۱/۸۴	
۶۴۸	۲۹۵۲/۸	۴/۵۶	۷۲۳/۸	۳۱۰۳	۴/۲۹	۱۸۴۲/۹	۵۰۹۸/۵	۲/۷۷	۱۸۱۲	۵۰۸۱/۷	۲/۸	۳۲۶۵/۴	۵۰۸۰/۷	۱/۵۶	

خاک نوع ۳															تعداد طبقات
ویرایش دوم ۲۸۰۰			ویرایش سوم ۲۸۰۰			ویرایش چهارم ۲۸۰۰			IBC 1997			IBC 2003			
لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	
۷۳/۳	۶۲۴/۷	۸/۵۲	۹۷/۷	۶۷۴/۶	۶/۹	۲۰۴/۴	۹۹۵/۶	۴/۸۷	۱۷۵/۹	۹۹۰	۵/۶۲	۲۴۳/۶	۹۸۹/۸	۴/۰۶	
۲۳۴/۹	۱۲۶۲/۱	۵/۳۷	۳۱۲/۴	۱۳۵۵	۴/۳۴	۶۸۲/۵	۲۰۸۶	۳/۰۵	۵۸۳/۸	۲۰۷۶/۸	۳/۵۶	۸۰۸/۴	۲۰۷۶/۲	۲/۵۷	
۳۴۲/۷	۲۱۰۸/۱	۶/۱۵	۵۴۸/۲	۲۲۴۴	۴/۰۹	۱۲۷۷/۳	۳۵۹۳/۵	۲/۸۱	۱۳۸۳/۸	۳۵۸۰/۵	۲/۵۹	۱۹۴۶/۸	۳۵۷۹/۷	۱/۸۴	
۷۵۶/۱	۲۹۵۲/۸	۳/۹	۹۹۶/۶	۳۱۰۳	۳/۱۱	۲۹۲۶	۵۰۹۸/۵	۱/۷۴	۲۰۷۱/۳	۵۰۸۱/۷	۲/۴۵	۳۵۵۵/۴	۵۰۸۰/۷	۱/۴۳	

جدول ۳: مقادیر لنگر و ازگونی سازه‌های با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی زیاد برای ساختگاه‌های (II) و (III) در آیین‌نامه‌های ۲۸۰۰ ایران، UBC 1997 و IBC 2003 برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه

خاک نوع ۲															تعداد طبقات
ویرایش دوم ۲۸۰۰			ویرایش سوم ۲۸۰۰			ویرایش چهارم ۲۸۰۰			IBC 1997			IBC 2003			
لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	
۶۶/۴	۶۶۷/۷	۱۰/۰۶	۹۰/۲۳	۶۷۸	۷/۵۱	۱۸۵/۵	۱۰۰۴	۵/۴۱	۱۶۴/۹	۹۹۰	۶/۰	۱۰۷/۴	۱۰۰۲/۸	۹/۳۳	
۱۷۵/۴	۱۳۳۷/۹	۷/۶۲	۲۳۶/۹	۱۳۵۱/۶	۵/۷	۵۳۷/۳	۲۰۹۸	۳/۹	۵۴۱/۲	۲۰۷۶/۸	۳/۸۴	۳۵۱/۸	۲۰۹۵/۹	۵/۹۶	
۲۴۶/۵	۲۲۱۶/۵	۸/۹۹	۳۹۸/۲	۲۲۳۳/۷	۵/۶۱	۸۶۲/۷	۳۶۰۹	۴/۱۸	۱۰۱۳/۴	۳۵۸۰/۵	۳/۵۳	۶۲۰/۷	۳۶۰۵/۹	۵/۸	
۵۴۲/۸	۳۰۹۳/۹	۵/۶۹	۷۳۷/۶	۳۱۱۴/۵	۴/۲۲	۱۳۱۴	۵۱۱۷	۳/۸۹	۱۵۱۷/۱	۵۰۸۱/۷	۳/۳۵	۹۰۲/۳	۵۱۱۳/۵	۵/۶۶	

خاک نوع ۳															تعداد طبقات
ویرایش دوم ۲۸۰۰			ویرایش سوم ۲۸۰۰			ویرایش چهارم ۲۸۰۰			IBC 1997			IBC 2003			
لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	لنگر و ازگونی	لنگر مقاوم	ضریب اطمینان	
۶۶/۴	۶۶۷/۷	۱۰/۰۶	۹۹/۲۶	۶۷۸	۶/۸۳	۲۰۶/۵	۱۰۰۴	۴/۸۶	۱۸۰/۷	۹۹۰	۵/۴۸	۱۲۳/۳	۱۰۰۲/۸	۸/۱۳	
۲۱۱/۱	۱۳۳۷/۹	۶/۳۴	۳۱۳/۷	۱۳۵۱/۶	۴/۳	۶۸۷/۱	۲۰۹۸	۳/۰۵	۵۹۶/۹	۲۰۷۶/۸	۳/۴۸	۴۱۸	۲۰۹۵/۹	۵/۰۱	
۳۰۸/۶	۲۲۱۶/۵	۷/۱۸	۵۴۷/۹	۲۲۳۳/۷	۴/۰۷	۱۲۸۳/۸	۳۶۰۹	۲/۸۱	۱۲۱۶/۶	۳۵۸۰/۵	۲/۹۴	۷۷۰/۹	۳۶۰۵/۹	۴/۶۷	
۶۷۶/۴	۳۰۹۳/۹	۴/۵۷	۱۰۰۴	۳۱۱۴/۵	۳/۱	۱۹۶۳/۶	۵۱۱۷	۲/۶	۱۸۱۹/۷	۵۰۸۱/۷	۲/۷۹	۱۱۱۹/۵	۵۱۱۳/۵	۴/۵۷	

همان طور که از جداول (۱)، (۲) و (۳) ملاحظه می‌شود، به دلیل رابطه مستقیم لنگر واژگونی با مقدار نیروی زلزله وارد بر طبقات، لنگر واژگونی در ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ در تمامی ساختگاه‌ها نسبت به ویرایش‌های دوم و سوم افزایش و در نتیجه ضریب اطمینان در مقابل واژگونی کاهش یافته است. برخلاف استاندارد ۲۸۰۰، لنگر واژگونی در سازه‌های با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد در ساختگاه نوع سه در آیین‌نامه‌های IBC 2003 و UBC 1997 کاهش یافته است. همچنین این مقدار در ساختگاه نوع سه نسبت به ساختگاه نوع دو، در تمامی آیین‌نامه‌های مورد مطالعه افزایش و ضریب اطمینان در مقابل واژگونی کاهش یافته است.

۴-۳- شاخص پایداری

شاخص پایداری برای سازه با اهمیت خیلی زیاد، کاربری بیمارستان، در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد، شهر تهران، برای ساختگاه نوع (III)، در جدول (۴) و برای سازه با اهمیت زیاد، کاربری مدرسه، در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد، شهر تهران، در جدول (۵) آورده شده است:

جدول ۴: مقادیر شاخص پایداری سازه با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه نوع (III) در آیین‌نامه ۲۸۰۰ ایران، UBC 1997 و IBC 2003 برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه

IBC 2003				IBC 1997				ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰				ارتفاع (cm)	طبقات
شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i		
۰/۰۰۲۴	۳۵۱/۵	۰/۴۷۹۶	۷۹۲/۵۲	۰/۰۰۴۰۱	۳۲۷/۲	۰/۴۱۱۸	۹۵۵/۹	۰/۰۰۳۵۹	۱۹۵/۴۳	۰/۲۶۴۱	۷۹۶/۰۳	۳۰۰/۰	۹ طبقه
۰/۰۰۴۰۶	۷۰۹/۸	۰/۷۸۹۲	۱۶۴۲/۹	۰/۰۰۷۳۱	۵۷۷/۶	۰/۶۴۱	۱۹۷۷/۱	۰/۰۰۶۰۹	۳۹۱/۰۵	۰/۴۳۲۸	۱۶۴۹/۹	۳۰۰/۰	۸ طبقه
۰/۰۰۵۸۶	۱۰۱۴/۷	۱/۰۷۸۹	۲۴۹۳/۳	۰/۰۱۰۶۷	۷۹۶/۵	۰/۸۵۰۴	۲۹۹۸/۲	۰/۰۰۸۸۵	۵۵۴/۰۷	۰/۵۸۷۶	۲۵۰۳/۸	۳۰۰/۰	۷ طبقه
۰/۰۰۷۵۴	۱۲۶۷/۶	۱/۲۸۶	۳۳۴۳/۷	۰/۰۱۳۶۴	۹۸۳/۸	۱/۰۰۱۹	۴۰۱۹/۳	۰/۰۱۱۳۴	۶۸۶/۱۲	۰/۶۹۴۹	۳۳۵۷/۷	۳۰۰/۰	۶ طبقه
۰/۰۰۷۹۷	۱۴۷۶/۶	۱/۲۴۴۵	۴۲۵۷/۱	۰/۰۱۴۴۴	۱۱۴۴/۴	۰/۹۶۷۵	۵۱۲۳/۶	۰/۰۱۲	۷۹۲/۱۸	۰/۶۶۷	۴۲۷۴/۶	۳۰۰/۰	۵ طبقه
۰/۰۰۹۱۱	۱۶۴۲/۷	۱/۳۰۲۹	۵۱۷۰/۵	۰/۰۱۶۴۹	۱۲۷۷/۹	۰/۰۱۵۲	۶۲۲۷/۹	۰/۰۱۳۷۳	۸۷۳/۵۹	۰/۶۹۳۳	۵۱۹۱/۵	۳۰۰/۰	۴ طبقه
۰/۰۰۹۳۱	۱۷۵۹/۵	۱/۲۱۱۳	۶۰۸۳/۹	۰/۰۱۶۸۲	۱۳۷۷/۵	۰/۹۴۸	۷۳۳۲/۲	۰/۰۱۴۰۴	۹۲۸/۳۳	۰/۶۴۰۳	۶۱۰۸/۵	۳۰۰/۰	۳ طبقه
۰/۰۰۶۸۶	۱۸۳۲/۹	۰/۷۹۹۹	۷۰۷۱/۱	۰/۰۱۲۳۸	۱۴۴۵/۵	۰/۶۲۹۲	۸۵۳۳/۹	۰/۰۱۰۳۶	۹۶۰/۵۹	۰/۴۲۰۶	۷۰۹۹/۲	۳۰۰/۰	۲ طبقه
۰/۰۰۲۷۹	۱۸۶۶/۶	۰/۲۶۷۸	۸۱۷۶/۱۲	۰/۰۰۵۰۴	۱۴۸۱/۷	۰/۳۱۱۵	۹۸۹۱/۲	۰/۰۰۴۲۲	۹۷۳/۸۶	۰/۱۴۰۳	۸۲۰۷/۷	۲۸۰/۰	۱ طبقه

IBC 2003				IBC 1997				ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰				ارتفاع (cm)	طبقات
شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i		
۰/۰۰۲۶۵	۳۰۲/۵	۰/۴۹۳۶	۷۳۱/۹	۰/۰۰۴۵۴	۳۲۳/۸	۰/۵۰۳۲	۸۷۵/۹	۰/۰۰۳۹۷	۱۹۸/۸	۰/۳۲۲۱	۷۵۳/۴۳	۳۰۰/۰	۷ طبقه
۰/۰۰۴۶۸	۶۰۰/۸	۰/۸۳۰۸	۱۵۲۱/۷	۰/۰۰۸۳۸	۵۸۷/۹	۰/۸۱۳۵	۱۸۱۷/۱	۰/۰۰۷۰۲	۳۹۱/۲	۰/۵۳۹	۱۵۲۸/۷	۳۰۰/۰	۶ طبقه
۰/۰۰۶۸۰	۸۴۴	۱/۱۱۷۷	۲۳۱۱/۵	۰/۰۱۲۲۱	۸۰۷/۵	۱/۰۷۲۵	۲۷۵۸/۲	۰/۰۱۰۲۳	۵۴۴/۵	۰/۷۱۹۵	۲۳۲۲	۳۰۰/۰	۵ طبقه
۰/۰۰۷۹۴	۱۰۳۷/۱	۱/۱۸۰۴	۳۱۳۹/۷	۰/۰۱۴۲۶	۹۸۶/۲	۱/۱۲۵۳	۳۷۵۰/۱	۰/۰۱۱۹۵	۶۶۲/۹	۰/۷۵۳۸	۳۱۵۳/۷	۳۰۰/۰	۴ طبقه
۰/۰۰۹۰۴	۱۱۸۰/۷	۱/۲۱۰۴	۳۹۶۷/۹	۰/۰۱۶۲۲	۱۱۲۳/۴	۱/۱۵۳۱	۴۷۴۱/۹	۰/۰۱۳۶۳	۷۴۷/۹	۰/۷۶۷۴	۳۹۸۵/۴	۳۰۰/۰	۳ طبقه
۰/۰۰۷۹۷	۱۲۷۳/۲	۰/۹۴۴۱	۴۸۳۹/۳	۰/۰۱۴۳	۱۲۱۵/۸	۰/۹۰۱	۵۷۹۰/۷	۰/۰۱۲۰۴	۷۹۹/۹	۰/۵۹۴۷	۴۸۶۰/۴	۳۰۰/۰	۲ طبقه
۰/۰۰۴۰۴	۱۳۱۶/۳	۰/۳۸۸۷	۵۷۴۱	۰/۰۰۷۲۴	۱۲۶۲/۵	۰/۳۷۱۸	۶۸۷۹/۷	۰/۰۰۶۱۱	۸۲۲/۱	۰/۲۴۳۹	۵۷۶۵/۶	۲۸۰/۰	۱ طبقه

ادامه جدول ۴: مقادیر شاخص پایداری سازه با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه نوع (III) در آیین‌نامه ۲۸۰۰ ایران، UBC 1997 و IBC 2003 برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه

IBC 2003			IBC 1997			ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰			ارتفاع (cm)	طبقات			
شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}			P_i		
۰/۰۰۴۸۷	۲۲۸/۰۶	۰/۸۴۲۹	۵۹۳/۳	۰/۰۰۸۵۶	۲۲۰/۹	۰/۸۱۸۱	۶۹۲/۹	۰/۰۰۷۳	۱۹۱/۷	۰/۷۰۳۴	۵۹۶/۸	۳۰۰/۰	۵ طبقه
۰/۰۰۸۷۲	۴۳۸/۱۲	۱/۳۸۱۳	۱۲۴۴/۵	۰/۰۱۵۲۴	۴۲۶/۵	۱/۳۴۳۹	۱۴۵۱/۲	۰/۰۱۳۱	۳۶۴/۲	۱/۱۴۳۵	۱۲۵۱/۵	۳۰۰/۰	۴ طبقه
۰/۰۱۰۵۶	۶۰۰/۲۴	۱/۴۶۶۹	۱۹۴۴/۳	۰/۰۱۸۵۱	۵۸۵/۳	۱/۴۲۹۲	۲۲۷۳/۵	۰/۰۱۵۹	۴۹۳/۳	۱/۲۰۳۶	۱۹۵۴/۸	۳۰۰/۰	۳ طبقه
۰/۰۱۱۷۹	۷۱۱/۷۱	۱/۴۲۷۹	۲۶۴۴/۱	۰/۰۲۰۶۸	۶۹۴/۵	۱/۳۹۱۹	۳۰۹۵/۹	۰/۰۱۷۸۲	۵۷۸/۴	۱/۱۶۳۴	۲۶۵۸/۱	۳۰۰/۰	۲ طبقه
۰/۰۰۷۳	۷۶۵/۱۱	۰/۷۰۳	۳۳۳۴/۹	۰/۰۱۲۸۱	۷۴۶/۷	۰/۶۸۵۶	۳۹۰۶/۳	۰/۰۱۱۰۷	۶۱۶/۲	۰/۵۶۹۶	۳۳۵۲/۴	۲۸۰/۰	۱ طبقه

IBC 2003			IBC 1997			ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰			ارتفاع	طبقات			
شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}			P_i		
۰/۰۰۸۷۱	۱۷۰/۹	۱/۳۶۲۳	۴۹۱/۹	۰/۰۱۴۸۸	۱۶۵	۱/۳۱۷۵	۵۵۹/۱	۰/۰۱۳۱۶	۱۳۸/۸	۱/۱۰۶۲	۴۹۵/۴	۳۰۰/۰	۳ طبقه
۰/۰۱۳۰۵	۳۰۲/۲	۱/۶۸۲۷	۱۰۵۴/۳	۰/۰۲۲۲۴	۲۹۳/۵	۱/۶۳۱۳	۱۲۰۰/۱	۰/۰۱۹۷	۲۴۵/۴	۱/۳۶۶۵	۱۰۶۱/۳	۳۰۰/۰	۲ طبقه
۰/۰۰۹۹۴	۳۶۶/۱	۰/۹۴۸۴	۱۶۱۱/۸	۰/۰۱۶۹۴	۳۵۶	۰/۹۲۰۵	۱۸۳۴/۷	۰/۰۱۵۰۱	۲۹۷/۳	۰/۷۷۰۱	۱۶۲۲/۴	۲۸۰/۰	۱ طبقه

جدول ۵: مقادیر شاخص پایداری سازه با اهمیت زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه نوع (III) در آیین‌نامه ۲۸۰۰ ایران، UBC 1997 و IBC 2003 برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه

IBC 2003			IBC 1997			ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰			ارتفاع (cm)	طبقات			
شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}			P_i		
۰/۰۰۲۲۵	۲۸۹	۰/۳۹۵۴	۷۴۰/۹	۰/۰۰۴۰۱	۲۶۱/۷	۰/۳۲۹۴	۹۵۵/۹	۰/۰۰۳۴۱	۱۶۵/۸	۰/۲۲۴۶	۷۵۵/۵	۳۰۰/۰	۹ طبقه
۰/۰۰۳۸۷	۵۸۶/۲	۰/۶۵۱۷	۱۵۶۵/۷	۰/۰۰۷۳۱	۴۶۲/۱	۰/۵۱۲۸	۱۹۷۷/۱	۰/۰۰۵۸۹	۳۳۳/۱	۰/۳۶۸۷	۱۵۹۵/۹	۳۰۰/۰	۸ طبقه
۰/۰۰۵۶۵	۸۳۸/۹	۰/۸۹۱۷	۲۳۹۰/۴	۰/۰۱۰۶۷	۶۳۷/۲	۰/۶۸۰۴	۲۹۹۸/۲	۰/۰۰۸۶۱	۴۷۲/۵	۰/۵۰۱	۲۴۳۶/۳	۳۰۰/۰	۷ طبقه
۰/۰۰۷۲۵	۱۰۴۸/۷	۱/۰۶۳۵	۳۲۱۵/۲	۰/۰۱۳۶۴	۷۸۷	۰/۸۰۱۴	۴۰۱۹/۳	۰/۰۱۱۰۶	۵۸۵/۵	۰/۵۹۲۸	۳۲۷۶/۷	۳۰۰/۰	۶ طبقه
۰/۰۰۷۶۸	۱۲۲۲	۱/۰۲۹۵	۴۱۰۲/۹	۰/۰۱۴۴۴	۹۱۵/۵	۰/۷۷۴۱	۵۱۲۳/۶	۰/۰۱۱۷۳	۶۷۶/۲	۰/۵۶۹۳	۴۱۸۰/۱	۳۰۰/۰	۵ طبقه
۰/۰۰۸۷۹	۱۳۵۹/۸	۱/۰۷۸	۴۹۹۰/۷	۰/۰۱۶۴۹	۱۰۲۲/۳	۰/۸۱۲۱	۶۲۲۷/۹	۰/۰۱۳۴۵	۷۴۵/۸	۰/۵۹۱۸	۵۰۸۳/۵	۳۰۰/۰	۴ طبقه
۰/۰۰۸۹۹	۱۴۵۶/۷	۱/۰۰۲۳	۵۸۷۸/۴	۰/۰۱۶۸۲	۱۱۰۲	۰/۷۵۸۴	۷۳۳۲/۲	۰/۰۱۳۷۶	۷۹۲/۷	۰/۵۴۶۵	۵۹۸۶/۹	۳۰۰/۰	۳ طبقه
۰/۰۰۶۳	۱۵۱۷/۶	۰/۶۶۲۱	۶۸۳۹/۹	۰/۰۱۲۳۸	۱۱۵۶/۴	۰/۵۰۲۴	۸۵۳۳/۹	۰/۰۱۰۱۶	۸۲۰/۳	۰/۳۵۹۱	۶۹۶۴/۲	۳۰۰/۰	۲ طبقه
۰/۰۰۲۷۰	۱۵۴۵/۶	۰/۲۲۱۷	۷۹۱۹/۳	۰/۰۰۵۰۴	۱۱۸۵/۴	۰/۱۶۹۲	۹۸۹۱/۲	۰/۰۰۴۱۵	۸۳۱/۶	۰/۱۱۹۸	۸۰۵۹/۲	۲۸۰/۰	۱ طبقه

IBC 2003			IBC 1997			ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰			ارتفاع (cm)	طبقات			
شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}			P_i		
۰/۰۰۲۴۷	۲۴۸/۵	۰/۴۰۶۴	۶۸۰/۳۶	۰/۰۰۴۵۴	۲۵۹/۱	۰/۴۰۲۶	۸۷۵/۹	۰/۰۰۳۸	۲۰۲/۸	۰/۳۳۳	۶۹۴/۹	۳۰۰/۰	۷ طبقه
۰/۰۰۴۴۴	۴۹۵/۸	۰/۶۸۵۵	۱۴۴۴/۵	۰/۰۰۸۳۸	۴۷۰/۳	۰/۶۵۰۷	۱۸۱۷/۱	۰/۰۰۶۸۱	۴۰۶/۴	۰/۵۶۳	۱۴۷۴/۷	۳۰۰/۰	۶ طبقه
۰/۰۰۶۵	۶۹۷/۴	۰/۹۲۳	۲۲۰۸/۶	۰/۰۱۲۲۱	۶۴۶	۰/۸۵۸	۲۷۵۸/۲	۰/۰۰۹۹۶	۵۷۴/۲	۰/۷۶۱۱	۲۲۵۴/۵	۳۰۰/۰	۵ طبقه
۰/۰۰۷۶۱	۸۵۷/۶	۰/۹۷۵۵	۳۰۱۱/۲	۰/۰۱۴۲۶	۷۸۹	۰/۹۰۰۲	۳۷۵۰/۱	۰/۰۱۱۶۶	۷۰۹/۳	۰/۸۰۷۵	۳۰۷۲/۷	۳۰۰/۰	۴ طبقه
۰/۰۰۶۸۶	۹۷۶/۵	۱/۰۰۰۶	۳۸۱۳/۷	۰/۰۱۶۲۳	۸۹۸/۷	۰/۹۲۲۶	۴۷۴۱/۹	۰/۰۱۳۲۹	۸۱۱/۴	۰/۸۳۱۴	۳۸۹۰/۹	۳۰۰/۰	۳ طبقه
۰/۰۰۷۶۷	۱۰۳۵/۲	۰/۷۸۰۶	۴۶۵۹/۵	۰/۰۱۴۳۰	۹۷۲/۷	۰/۷۲۰۸	۵۷۹۰/۷	۰/۰۱۱۷۳	۸۷۸/۹	۰/۶۵۰۷	۴۷۵۲/۴	۳۰۰/۰	۲ طبقه
۰/۰۰۳۸۹	۱۰۸۸/۹	۰/۳۲۱۴	۵۵۳۵/۶	۰/۰۰۷۲۴	۱۰۰۹/۹	۰/۲۹۷۴	۶۸۷۹/۷	۰/۰۰۵۹۴	۹۱۱/۷	۰/۲۶۸۵	۵۶۴۴/۱	۲۸۰/۰	۱ طبقه

ادامه جدول ۵: مقادیر شاخص پایداری سازه با اهمیت زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه نوع (III) در آیین نامه ۲۸۰۰ ایران، UBC 1997 و IBC 2003 برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه

IBC 2003				UBC 1997				ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰				ارتفاع (cm)	طبقات
شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i		
۰/۰۰۴۴۶	۱۸۶/۸	۰/۶۹۱۹	۵۴۱/۷۵	۰/۰۰۸۵۵	۱۷۶/۷	۰/۶۵۴۴	۶۹۲/۹	۰/۰۰۶۸۲	۱۶۱/۲	۰/۵۹۶۴	۵۵۶/۳	۳۰۰/۰	۵ طبقه
۰/۰۰۸۱۷	۳۶۰/۷	۱/۱۳۶۸	۱۱۶۷/۳	۰/۰۱۵۲۴	۳۴۱/۲	۱/۰۷۵۲	۱۴۵۱/۲	۰/۰۱۲۵۳	۳۰۹/۷	۰/۹۷۱۹	۱۱۹۷/۵	۳۰۰/۰	۴ طبقه
۰/۰۰۹۹۹	۴۹۵	۱/۲۰۸۷	۱۸۴۱/۴	۰/۰۱۸۵۱	۴۶۸/۲	۱/۱۴۳۳	۲۲۷۳/۵	۰/۰۱۵۳۴	۴۲۰/۱	۱/۰۲۴۲	۱۸۸۷/۳	۳۰۰/۰	۳ طبقه
۰/۰۱۱۲۱	۵۸۷/۴	۱/۱۷۷۴	۲۵۱۵/۶	۰/۰۲۰۶۹	۵۵۵/۶	۱/۱۱۳۶	۳۰۹۵/۹	۰/۰۱۷۲۷	۴۹۲/۸	۰/۹۹۰۶	۲۵۷۷/۱	۳۰۰/۰	۲ طبقه
۰/۰۰۶۹۵	۶۳۱/۶	۰/۵۷۹۸	۳۱۸۰/۷	۰/۰۱۲۸۱	۵۹۷/۴	۰/۵۴۸۴	۳۹۰۶/۳	۰/۰۱۰۷۵	۵۲۵/۱	۰/۴۸۵۱	۳۲۵۷/۹	۲۸۰/۰	۱ طبقه

IBC 2003				UBC 1997				ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰				ارتفاع (cm)	طبقات
شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i	شاخص پایداری	V_i	Δ_{eu}	P_i		
۰/۰۰۷۸۱	۱۳۹/۶	۱/۱۱۴۳	۴۴۰/۴	۰/۰۱۴۸۸	۱۳۲	۱/۰۵۴	۵۵۹/۱	۰/۰۱۲۱۱	۱۱۷/۲	۰/۹۳۵۴	۴۵۴/۹	۳۰۰/۰	۳ طبقه
۰/۰۱۲۰۷	۲۴۸/۲	۱/۳۷۹۷	۹۷۷/۱	۰/۰۲۲۲۴	۲۳۴/۸	۱/۳۰۵۱	۱۲۰۰	۰/۰۱۸۶۷	۲۰۸/۳	۱/۱۵۸۱	۱۰۰۷/۳	۳۰۰/۰	۲ طبقه
۰/۰۰۹۲۹	۳۰۱/۱	۱/۷۷۸۶	۱۵۰۹	۰/۰۱۶۹۴	۲۸۴/۸	۰/۷۳۶۴	۱۸۳۴/۷	۰/۰۱۴۲۷	۲۵۲/۶	۰/۶۵۳۵	۱۵۵۴/۹	۲۸۰/۰	۱ طبقه

همان‌طور که از جداول (۴) و (۵) ملاحظه می‌شود، شاخص پایداری در ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ نسبت به آیین‌نامه IBC 2003 افزایش و این مقدار نسبت به آیین‌نامه UBC 1997 کاهش را نشان می‌دهد. همچنین شاخص پایداری در سازه‌های با اهمیت زیاد نسبت به سازه‌های با اهمیت خیلی زیاد واقع در ساختگاه نوع (III) و پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد، شهر تهران، کاهش یافته است.

۴-۴- تغییر مکان هدف

مقدار تغییر مکان هدف و زمان تناوب مؤثر برای سازه‌های طراحی شده مطابق ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ ایران، آیین‌نامه IBC 2003 و آیین‌نامه UBC 1997 برای دو الگوی بار (توزیع مودی و توزیع یکنواخت) برای ساختگاه نوع (III) در جدول‌های (۶) و (۷) ارائه شده است:

جدول ۶: مقدار تغییر مکان هدف برای سازه با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد متناسب با توزیع نیروها

در طبقات در مود اول برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه

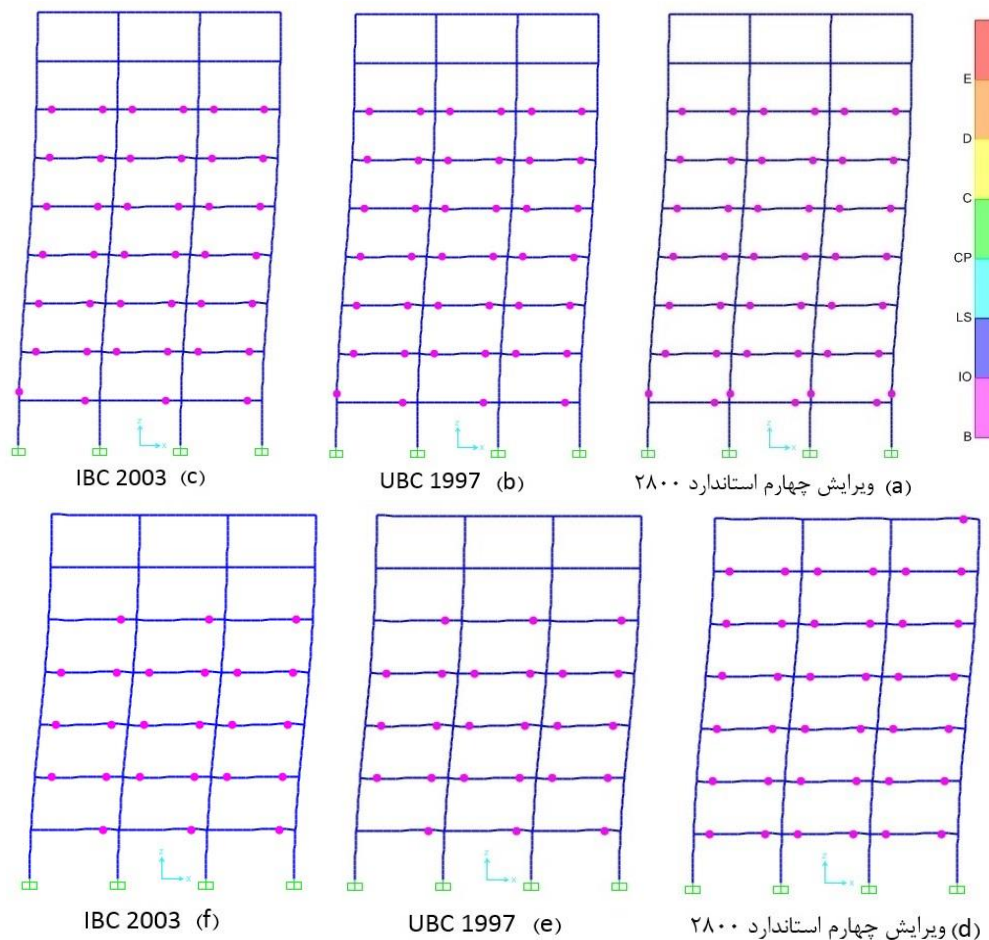
IBC 2003				UBC 1997				ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰				آیین‌نامه
۹ طبقه	۷ طبقه	۵ طبقه	۳ طبقه	۹ طبقه	۷ طبقه	۵ طبقه	۳ طبقه	۹ طبقه	۷ طبقه	۵ طبقه	۳ طبقه	تعداد طبقات
۱/۳۰۹۵	۱/۳۳۰۴	۱/۳۶۷۷	۱/۳۲۰۵	۱/۳۱۷۵	۱/۳۲۹۴	۱/۳۶۵۱	۱/۳۱۹۴	۱/۲۲۹۶	۱/۳۳۸۹	۱/۳۸۷۹	۱/۳۲۹۸	C_0
۱/۱۱۲۲	۱/۱۸۸۳	۱/۳۱۲۱	۱/۲۹۲۸	۱/۰	۱/۰۵۴۳	۱/۲۳۱۴	۱/۲۰۰۶	۱/۰	۱/۰۵۵۶	۱/۰۹۸۴	۱/۲۰۰۶	C_1
۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	C_2
۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	C_3
۰/۴۸۷۶	۰/۴۸۷۶	۰/۴۸۷۶	۰/۴۸۷۶	۰/۴۰۵۴	۰/۴۴۰۲	۰/۴۴۰۲	۰/۴۴۰۲	۰/۸۹۶۵	۰/۹۶۲۸	۰/۹۶۲۸	۰/۹۶۲۸	$S_a = AB$
۰/۷۶۱۳	۰/۶۳۱۶	۰/۴۲۰۵	۰/۴۵۳۳	۰/۷۶۱۳	۰/۶۳۳۳	۰/۴۲۱۳	۰/۴۵۱۸	۰/۷۶۲۲	۰/۶۳۳۳	۰/۵۸۱۹	۰/۴۵۲۷	T_e
۰/۱۱۲	۰/۰۸۳	۰/۰۴۲	۰/۰۴۶	۰/۰۸۴	۰/۰۶۷	۰/۰۳۶	۰/۰۳۹	۰/۱۸۴	۰/۱۴۸	۰/۱۳۵	۰/۰۸۶	$\delta_i(m)$

جدول ۷: مقدار تغییرمکان هدف برای سازه با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد متناسب با توزیع نیروها در طبقات متناسب با الگوی بار یکنواخت برای سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه

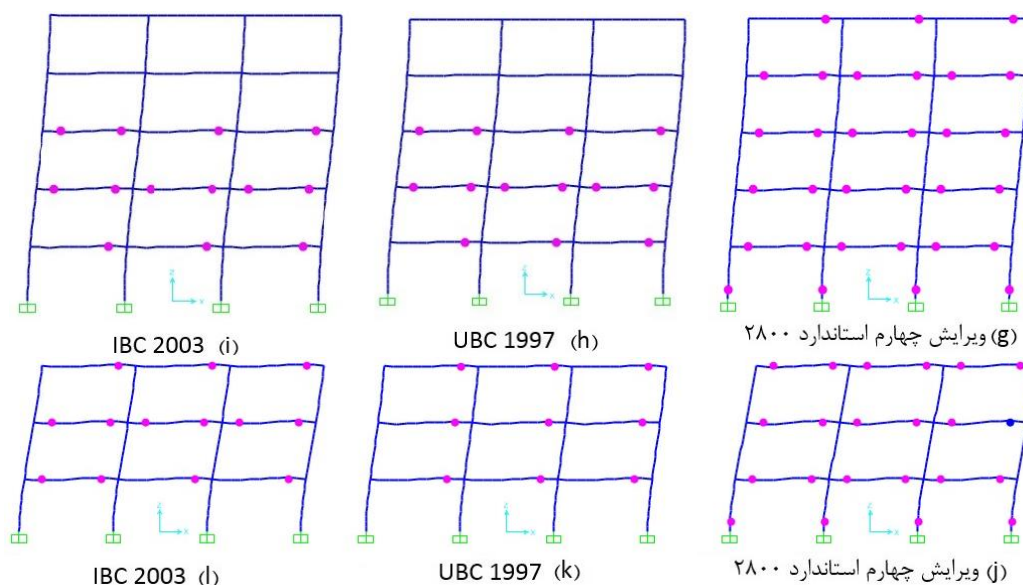
IBC 2003				UBC 1997				ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰				آیین‌نامه
۹ طبقه	۷ طبقه	۵ طبقه	۳ طبقه	۹ طبقه	۷ طبقه	۵ طبقه	۳ طبقه	۹ طبقه	۷ طبقه	۵ طبقه	۳ طبقه	تعداد طبقات
۱/۲۸۶۴	۱/۳۰۷	۱/۳۳۹۳	۱/۳۰۹۷	۱/۳۹۲۶	۱/۳۰۲۶	۱/۳۴۲۸	۱/۳۰۸۳	۱/۲۶۷۷	۱/۳۰۳۱	۱/۳۳۵۱	۱/۳۲۰۱	C_0
۱/۱۹۰۷	۱/۲۴۸۱	۱/۳۵۳۲	۱/۳۲۷۷	۱/۰۵۹۲	۱/۱۳۹۷	۱/۳۴۴۲	۱/۲۵۵۶	۱/۰۵۹۸	۱/۱۴۰۸	۱/۱۶۸۳	۱/۲۵۵۵	C_1
۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	C_2
۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	C_3
۰/۴۸۷۶	۰/۴۸۷۶	۰/۴۸۷۶	۰/۴۸۷۶	۰/۴۴۰۲	۰/۴۴۰۲	۰/۴۴۰۲	۰/۴۴۰۲	۰/۹۶۲۸	۰/۹۶۲۸	۰/۹۶۲۸	۰/۹۶۲۸	$S_a = AB$
۰/۶۲۷۴	۰/۵۲۹۵	۰/۳۵۰۴	۰/۳۹۳۸	۰/۶۲۷۴	۰/۵۳۱۱	۰/۳۵۱۱	۰/۳۹۲۴	۰/۶۲۲۸	۰/۵۳۱۱	۰/۴۹۸۱	۰/۳۹۳۳	T_e
۰/۰۷۹	۰/۰۶	۰/۰۲۹	۰/۰۳۶	۰/۰۶۴	۰/۰۵	۰/۰۲۵	۰/۰۳	۰/۱۳۹	۰/۱۱	۰/۱۰۱	۰/۰۶۷	$\delta_i(m)$

۴-۵- نحوه تشکیل مفصل پلاستیک

نحوه تشکیل مفصل پلاستیک در قاب سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد در ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰، آیین‌نامه IBC 2003 و آیین‌نامه UBC 1997 برای ساختگاه نوع (III) تحت توزیع نیروها در طبقات متناسب با الگوی بار یکنواخت در شکل (۳) آورده شده است.

شکل ۳: نحوه تشکیل مفصل پلاستیک در سازه‌های با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه نوع (III) تحت توزیع بار یکنواخت مطابق ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰، UBC 1997 و IBC 2003

ادامه شکل ۳: نحوه تشکیل مفصل پلاستیک در سازه‌های با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه نوع (III) تحت توزیع بار یکنواخت مطابق ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰، UBC 1997 و IBC 2003

همان‌طور که از شکل (۳) مشاهده می‌شود، مفصل پلاستیک به دلیل افزایش تغییر مکان هدف در ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ نسبت به آیین‌نامه UBC 1997 و آیین‌نامه IBC 2003 بیشتر بوده و در مرحله استفاده بی‌وقفه تشکیل شده است و در سازه‌های سه و پنج طبقه طراحی شده مطابق ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰، برخلاف سازه‌های طراحی شده مطابق آیین‌نامه UBC 1997 و آیین‌نامه IBC 2003، مفصل پلاستیک در ستون‌های طبقه اول تشکیل شده است.

۴-۶- وضعیت مفاصل و معیار پذیرش

مقادیر جابه‌جایی، برش پایه، وضعیت مفاصل در محدوده‌های مختلف منحنی نیرو - جابه‌جایی برای قاب سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه نوع (III) مطابق ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰، IBC 2003 و UBC 1997 متناسب با توزیع بار یکنواخت در جدول (۸) آورده شده است.

جدول ۸: وضعیت مفاصل و معیار پذیرش در سازه‌ی سه و پنج، هفت و ۹ طبقه با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی

خیلی زیاد برای ساختگاه نوع (III) متناسب با توزیع بار یکنواخت

جدول مقادیر نمودار پوش آور قاب سازه ۵ طبقه						جدول مقادیر نمودار پوش آور قاب سازه ۳ طبقه					
IO to LS	B to IO	A to B	برش پایه (tonf)	جابه‌جایی (cm)	گام	IO to LS	B to IO	A to B	برش پایه (tonf)	جابه‌جایی (cm)	گام
۰	۰	۷۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴۲	۰	۰	۰
۰	۱	۶۹	۷۳/۵۶	۲/۱۳	۱	۰	۱	۴۱	۳۳/۸	۱/۳۴	۱
۰	۹	۶۱	۱۰۴/۶۹	۳/۵۲	۲	۰	۶	۳۶	۴۸/۵۷	۲/۲۶	۲
۰	۱۸	۵۲	۱۲۱/۱۱	۴/۴۹	۳	۰	۹	۳۳	۶۵/۲۵	۳/۴۹	۳
۰	۲۱	۴۹	۱۴۴/۶۴	۶/۷۲	۴	۰	۱۵	۲۷	۸۰/۸	۵/۰۹	۴
۰	۲۴	۴۶	۱۵۹/۳۷	۸/۳	۵	۰	۱۹	۲۳	۸۷/۷۷	۶/۱۱	۵
۰	۳۱	۳۹	۱۷۰/۷۸	۹/۹۲	۶	۳	۱۹	۲۰	۸۹/۹۶	۷/۳۲	۶
۰	۳۱	۳۹	۱۷۱/۹	۱۰/۷۸	۷	۹	۱۳	۲۰	۹۱/۲۵	۱۰/۰۴	۷
۳	۲۸	۳۹	۱۷۳/۰۳	۱۱/۶۵	۸	۲۲	۰	۲۰	۹۲/۹۲	۱۳/۵۵	۸

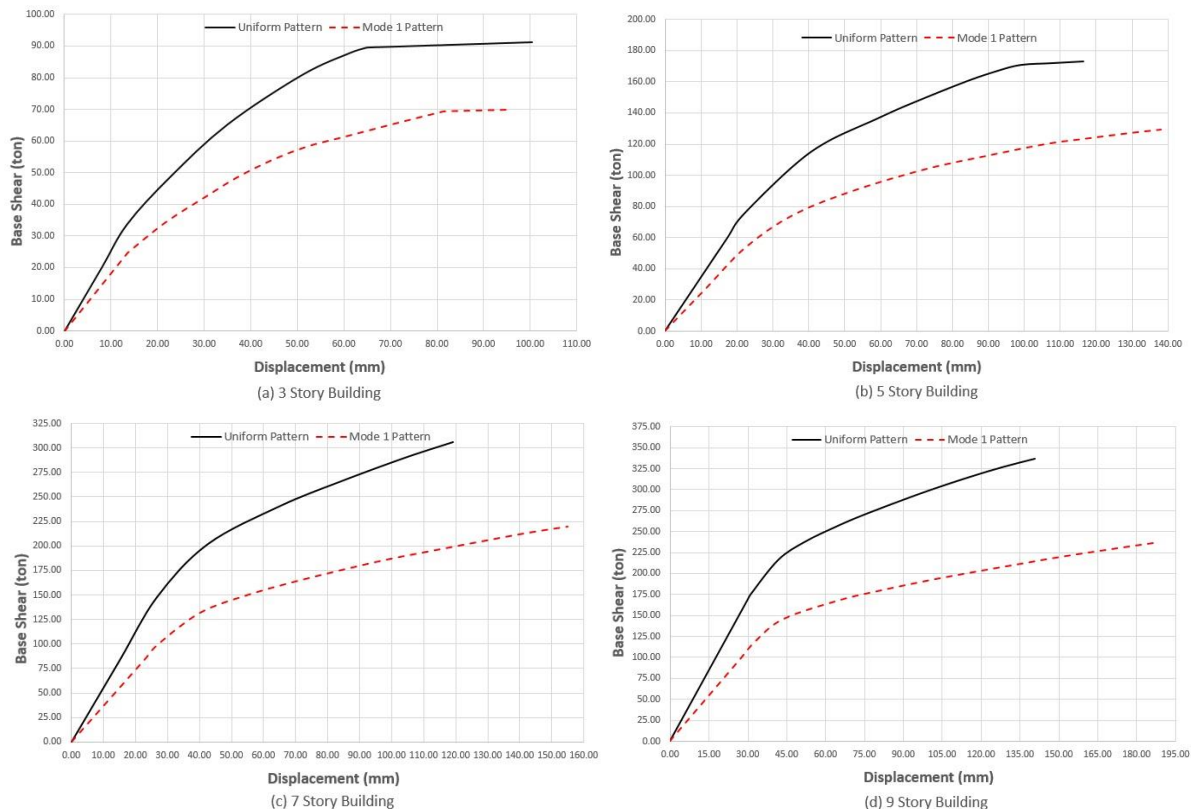
ادامه جدول ۸: وضعیت مفاصل و معیار پذیرش در سازه‌ی سه و پنج، هفت و ۹ طبقه با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر

نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه نوع (III) متناسب با توزیع بار یکنواخت

جدول مقادیر نمودار پوش آور قاب سازه ۹ طبقه						جدول مقادیر نمودار پوش آور قاب سازه ۷ طبقه					
IO to LS	B to IO	A to B	برش پایه (tonf)	جابه‌جایی (cm)	گام	IO to LS	B to IO	A to B	برش پایه (tonf)	جابه‌جایی (cm)	گام
.	.	۱۲۶	۹۸	.	.	.
.	.	۱۲۶	۵۶/۲۷	۱/۰	۱	.	.	۹۸	۵۵/۴۴	۱/۰	۱
.	۱	۱۲۵	۱۶۸/۸۱	۳/۰	۲	.	۲	۹۶	۱۴۷/۳۷	۲/۶۶	۲
.	۱۵	۱۱۱	۲۱۶/۰۸	۴/۱۷۸	۳	.	۱۶	۸۲	۱۹۹/۱۲	۴/۱۴	۳
.	۲۴	۱۰۲	۲۳۷/۶۱	۵/۲۰۶	۴	.	۲۴	۷۴	۲۳۶/۵۳	۶/۲۴	۴
.	۲۷	۹۹	۲۵۵/۲۳	۶/۳۷۷	۵	.	۳۰	۶۸	۲۶۵/۹	۸/۴۱	۵
.	۳۰	۹۶	۲۸۶/۹۶	۸/۹۳۳	۶	.	۳۴	۶۴	۲۹۰/۰۴	۱۰/۴۱	۶
.	۳۲	۹۴	۳۰۱/۰۵	۱۰/۲	۷	.	۳۴	۶۴	۳۰۶/۰۴	۱۱/۹۱	۷
.	۳۹	۸۷	۳۲۶/۹۴	۱۲/۸۵۸	۸	.	۳۹	۵۹	۳۱۲/۱۱	۱۲/۵۴	۸
.	۴۰	۸۶	۳۳۶/۶۸	۱۴/۰۷۴	۹	.	۴۰	۵۸	۳۱۵/۶	۱۳/۰۵	۹
۳۰	۱۹	۷۷	۳۷۳/۸۸	۲۷/۱۵	۱۰	۲۴	۲۰	۵۴	۳۳۲/۶۷	۲۲/۹۳	۱۰

۴-۷- نمودار پوش آور

نمودار پوش آور قاب سازه‌های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه نوع (III) متناسب با توزیع بار یکنواخت و توزیع در مود اول در شکل (۴) آورده شده است.

شکل ۴: نمودار پوش آور سازه‌های با اهمیت خیلی زیاد در پهنه با خطر نسبی خیلی زیاد برای ساختگاه نوع (III) متناسب با توزیع بار یکنواخت و توزیع در مود اول

همان طور که از شکل (۴) ملاحظه می شود به دلیل افزایش تغییر مکان هدف، مطابق جدول (۸)، در سازه های طراحی شده مطابق ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ نسبت به آیین نامه UBC 1997 و آیین نامه IBC 2003، خرابی ها در ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ بیشتر می باشد که بیانگر بهبود عملکرد لرزه ای آیین نامه های IBC 2003 و UBC 1997 نسبت به ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ می باشد.

۵- نتیجه گیری

در این مطالعه به منظور بررسی تفاوت پارامترهای مؤثر در تعیین نتایج حاصل از نیروی زلزله و همچنین بررسی تأثیر ارتفاع بر عملکرد لرزه ای ساختمان با سیستم مقاوم در برابر نیروی جانبی در دو جهت قاب خمشی بتن آرمه با شکل پذیری متوسط، سازه های سه، پنج، هفت و ۹ طبقه در نظر گرفته شده و مطابق آیین نامه ۲۸۰۰ ایران، آیین نامه UBC 1997 و آیین نامه IBC 2003 در نرم افزار ETABS مدل سازی، تحلیل و طراحی شد.

سپس به منظور بررسی سطح عملکرد سازه ها از هر سازه یک قاب در نرم افزار تحلیل و طراحی SAP 2000 به روش تحلیل استاتیکی غیرخطی تحلیل شده است. وزن لرزه ای در تمامی ساختمان های طراحی شده در ویرایش سوم استاندارد ۲۸۰۰ به دلیل افزایش ضریب زلزله و در نتیجه افزایش برش پایه که موجب افزایش درصد آرماتور به کاررفته در تیرها می باشد افزایش و این مقدار در ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ نیز به دلیل افزایش ضریب زلزله و حداقل بار زنده گسترده یکنواخت وارد بر طبقات نسبت به ویرایش دوم و سوم استاندارد ۲۸۰۰ افزایش یافته است. همچنین مقادیر وزن لرزه ای تمامی ساختمان های طراحی شده بر اساس ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ نسبت به آیین نامه UBC 1997 و آیین نامه IBC 2003 افزایش یافته است. مقادیر وزن لرزه ای نیز در تمامی ساختمان های طراحی شده بر اساس آیین نامه IBC 2003 نسبت به آیین نامه UBC 1997 افزایش یافته است.

به دلیل رابطه مستقیم لنگر واژگونی با مقدار نیروی زلزله وارد بر طبقات، لنگر واژگونی در ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ در تمامی ساختگاه ها نسبت به ویرایش های دوم و سوم افزایش و در نتیجه ضریب اطمینان در مقابل واژگونی کاهش یافته است. لنگر واژگونی در ساختگاه نوع سه نسبت به ساختگاه نوع دو، در تمامی آیین نامه های مورد مطالعه افزایش و ضریب اطمینان در مقابل واژگونی کاهش یافته است.

شاخص پایداری در تمامی سازه های طراحی شده مطابق ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ نسبت به آیین نامه UBC 1997 کاهش یافته است. همچنین این مقدار نسبت به آیین نامه IBC 2003 افزایش را نشان می دهد.

در تمامی ساختمان ها تغییر مکان هدف در هر دو الگوی بارگذاری جانبی در ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ نسبت به آیین نامه IBC 2003 و آیین نامه UBC 1997 افزایش یافته است. همچنین تغییر مکان هدف در آیین نامه IBC 2003 نسبت به آیین نامه UBC 1997 افزایش یافته است.

مفصل پلاستیک در ساختمان های طراحی شده مطابق ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ بیشتر از آیین نامه UBC 1997 و آیین نامه IBC 2003 تشکیل شده است و مفاصل در مرحله استفاده بی وقفه تشکیل شده است ولی در سازه سه طبقه طراحی شده مطابق ویرایش چهارم استاندارد ۲۸۰۰ در حالت ایمنی جانی تشکیل شده است.

مراجع

- [۱] آیین‌نامه طراحی ساختمان‌ها در برابر زلزله (استاندارد ۲۸۰۰)، ۱۳۷۸، مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، ویرایش دوم، تهران: نشر مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی.
- [۲] آیین‌نامه طراحی ساختمان‌ها در برابر زلزله (استاندارد ۲۸۰۰)، ۱۳۸۴، مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، ویرایش سوم، تهران: نشر مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی.
- [۳] آیین‌نامه طراحی ساختمان‌ها در برابر زلزله (استاندارد ۲۸۰۰)، ۱۳۹۳، مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، ویرایش چهارم، تهران: نشر مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی.
- [۴] باوندی، محمد؛ قدرتی امیری، غلامرضا؛ شامخی امیری، محمد، ۱۳۹۳، "ارزیابی و مقایسه قاب خمشی فولادی با شکل‌پذیری متوسط در ویرایش‌های سوم و چهارم آیین‌نامه ۲۸۰۰"، اولین همایش ملی مهندسی سازه ایران.
- [۵] تقی‌نژاد، رامین، ۱۳۸۸، طراحی و بهسازی لرزه‌ای سازه‌ها بر اساس سطح عملکرد با استفاده از تحلیل پوش‌آور، چاپ پنجم، تهران: نشر کتاب دانشگاهی.
- [۶] حسینی هاشمی، بهرخ؛ پروری، علی، ۱۳۸۸، "ارزیابی لرزه‌ای قاب‌های خمشی ویژه فولادی طراحی‌شده با ویرایش سوم استاندارد ۲۸۰۰"، چهارمین همایش نگرشی بر آیین‌نامه طراحی ساختمان‌ها در برابر زلزله (استاندارد ۲۸۰۰)، مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن، تهران.
- [۷] دستورالعمل بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌های موجود، نشریه شماره ۳۶۰، ۱۳۹۴، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، تهران: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات.
- [۸] رحیمی، آرش؛ محمودیان، محمدرضا، ۱۳۹۵، "ارزیابی و مقایسه عملکرد قاب خمشی بتن‌آرمه با شکل‌پذیری متوسط مطابق استاندارد ۲۸۰۰ ایران، UBC 1997 و IBC 2003"، سومین کنفرانس بین‌المللی دستاوردهای نوین پژوهشی در مهندسی عمران، معماری و مدیریت شهری.
- [۹] قدرتی امیری، غلامرضا؛ سید کاظمی، علی؛ رضویان امرئی، علی، ۱۳۸۷، "ارزیابی لرزه‌ای ساختمان‌های فولادی قاب خمشی معمولی"، نشریه علمی و پژوهشی سازه و فولاد، ۵/۵، بهار و تابستان ۱۳۸۸: ۵-۱۷.
- [۱۰] محمودی، موسی؛ قبادی، عباس، ۱۳۹۰، "نگاه انتقادی به روش طراحی ساختمان‌های با اهمیت خیلی زیاد در استاندارد ۲۸۰۰"، نشریه مهندسی عمران و نقشه‌برداری- دانشکده فنی، دوره ۳-۴۵، شهریور ۱۳۹۰: ۳۶۵-۳۶۹.
- [۱۱] معصومی، علی؛ سرلک، نرگس، ۱۳۹۴، "ارزیابی سطح عملکرد لرزه‌ی سازه‌های فولادی قاب خمشی بر اساس اهمیت آن‌ها مطابق استاندارد ۲۸۰۰ ایران"، نشریه مهندسی عمران شریف، ۴/۱، دوره ۲-۳۱، زمستان ۱۳۹۴: ۷۱-۸۱.
- [۱۲] نیکخو، علی؛ منتظری، ایمان، ۱۳۹۲، "ارزیابی سطح عملکرد لرزه‌ای قاب خمشی بتن‌آرمه ویژه طراحی‌شده بر اساس ویرایش چهارم و ویرایش سوم آیین‌نامه ۲۸۰۰"، دومین کنگره بین‌المللی سازه، معماری و توسعه شهری.
- [13] American Concrete Institute, 2008, "ACI 318-08, Building Code Requirements for Structural Concrete (318-08)", Michigan: American Concrete Institute.
- [14] American Society of Civil Engineers, 2003, "ASCE 7: Minimum Design Loads for Building and Other Structures (ASCE 7-05)", New York: American Society of Civil Engineers.
- [15] Federal Emergency Management Agency, FEMA , 2000, "Prestandard and Commentary for The Seismic Rehabilitation of Buildings (FEMA-356)", Washington, D.C.
- [16] International Code Council Inc. (ICC), 2003, "International Building Code (IBC 2003)", United State of America: ICC.
- [17] International Conference of Building Officials, 1997, "1997 Uniform Building Code", Volume 2, United State of America, International Conference of Building Officials.